

Zaaknummer : 00585243
Ons Kenmerk : 00585243-00015511
Datum : 20 januari 2022

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 29 juni 2020 hebben wij een aanvraag om ontheffing geregistreerd als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van groot onderhoud en verduurzamingswerkzaamheden van een flatgebouw aan de Dumasstraat 1 tot en met 199 (oneven nummers) te Rotterdam en is aangevraagd namens Woonhave Ontwikkeling B.V.. De aanvraag betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis, alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 augustus 2020 tot en met 1 april 2021.

Besluit

Wij besluiten de aangevraagde ontheffing af te wijzen.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Bijlage 1: bovenaanzicht Dumasstraat 1-199 te Rotterdam.

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 29 juni 2020 hebben wij een aanvraag om ontheffing geregistreerd als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van groot onderhoud en verduurzamingswerkzaamheden van een flatgebouw aan de Dumasstraat 1 tot en met 199 (oneven nummers) te Rotterdam en is aangevraagd namens Woonhave Ontwikkeling B.V.. De aanvraag betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis, alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.5, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wnb voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 augustus 2020 tot en met 1 april 2021.

Bij de aanvraag zijn de volgende stukken gevoegd:

- Activiteitenplan Dumasstraat te Rotterdam, Els & Linde B.V., 23 januari 2020;
- Brief Reactie op vragen Dumasstraat te Rotterdam, Els & Linde B.V., kenmerk: 6295;
- Rapport Nader onderzoek vleermuizen Dumasstraat 1 t/m 199 te Rotterdam, Econsultancy B.V., kenmerk: 9886.002, 11 november 2019;
- Rapport Quicksan flora en fauna Dumasstraat 1 t/m 199 te Rotterdam, Econsultancy B.V., kenmerk: 9886.001, 18 juni 2019;
- Rapport Kopgevelonderzoek complex Dumasstraat Rotterdam, Nieman Kettlitz Gevel- en Dakadvies B.V., referentie: 20161415, 12 oktober 2016;
- Dumasstraat Gevels, Van der Vorm Bouw B.V., 8 juni 1993;
- *Excel-bestand*, Planning gevelwerk Dumasstraat 1 t/m 199 Rotterdam;
- Kaart locatie plangebied.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Doordat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is op 30 juni 2021 verzocht om aanvullende gegevens. Op 10 oktober is de termijn voor het aanleveren van de aanvullende gegevens verlengd tot 22 oktober 2021. Er zijn geen aanvullende gegevens aangeleverd.

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, van de Wnb hebben wij op 5 augustus 2020 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.5 en 3.8 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De gewone dwergvleermuis is een van nature in Nederland in het wild levend dier van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn.

Op grond van artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb is het verboden:

- de gewone dwergvleermuis opzettelijk te verstoren;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen.

Op grond van artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, aanhef onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Beoordeling

De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van groot onderhoud en verduurzaming van het flatgebouw gelegen aan de Dumasstraat 1-199 (oneven nummers) te Rotterdam. Hierbij worden de kopgevels na-geïsoleerd en worden spouwankers aangebracht. In de gevels van de liftschachten en trappenhuis (hierna: liftschacht) worden enkel nieuwe spouwankers aangebracht. Zie ook de afbeeldingen in bijlage 1. Het plaatsen van spouwankers kost gemiddeld 15 minuten per spouwanker, wat maakt dat het plaatsen van spouwankers per verdieping gemiddeld een halve dag in beslag neemt (per geveldeel). Gedurende de werkzaamheden wordt gebruik gemaakt van steigers zonder steigerdoeken. In het rapport 'Activiteitenplan Dumasstraat te Rotterdam' (hierna: activiteitenplan) van 23 januari 2020 staat benoemd dat de werkzaamheden circa twee maanden in beslag nemen, startend vanaf half juli en dat begonnen wordt met het isoleren van de noordelijke kopgevel. Echter, in het Excel-bestand 'Planning gevelwerk Dumasstraat 1 t/m 199 Rotterdam' (hierna: planning) staat dat de werkzaamheden circa vijf weken in beslag nemen, starten vanaf augustus en dat begonnen wordt met de zuidelijke kopgevel en liftschacht. Hierdoor is onduidelijk in welke volgorde de werkzaamheden worden uitgevoerd en hoe lang deze in beslag nemen.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Om te bepalen of er sprake is van overtreding van de Wnb heeft in 2019 nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van vleermuizen binnen het plangebied. Het onderzoek is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol (2017). Daarmee is voldoende aannemelijk gemaakt dat de functies van het plangebied voor de gewone dwergvleermuis in kaart zijn gebracht. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

De gewone dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. In het plangebied zijn zes zomerverblijfplaatsen, één paarverblijfplaats en één massawinterverblijfplaats aangetroffen. Een zomerverblijfplaats bevindt zich op de zuidelijke kopgevel tussen de muur en rechterzijde van het balkon op de negende verdieping. In de westgevel bevinden zich twee zomerverblijfplaatsen in de dilatatievoeg op de vijfde en zesde verdieping. Een zomerverblijfplaats bevindt zich in de noordgevel van de liftschacht en twee zomerverblijfplaatsen bevinden zich in de oostgevel van de liftschacht. Deze bevinden zich respectievelijk op de zesde, vijfde en tiende verdieping, achter open stootvoegen welke toegang geven tot de spouwmuur. Alle zomerverblijfplaatsen zijn in gebruik door één individu per verblijfplaats, met uitzondering van één zomerverblijfplaats in de dilatatievoeg in de westgevel waar twee individuen gebruik van maken. De exacte locatie van de paarverblijfplaats kon niet worden vastgesteld omdat

de gewone dwergvleermuis niet in- of uitvliegend is waargenomen. Het zwaartepunt van zijn paarterritorium bevindt zich langs de noordelijke kopgevel, derhalve wordt redelijkerwijs aangenomen dat de paarverblijfplaats zich in de spouwmuur van deze kopgevel bevindt. Van zomer- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis mag er redelijkerwijs vanuit worden gegaan dat deze ook in gebruik zijn gedurende milde winters door één of enkele individuen als winterverblijfplaats.

Tot slot is een massawinterverblijfplaats van het plangebied aangetroffen rondom de noord-, oost- en zuidgevel van de liftschacht en langs de oostgevel van de flat, zuidelijk van de liftschacht. Hierbij zijn gedurende de twee veldbezoeken, gericht op de aanwezigheid van zwermgedrag en massawinterverblijfplaatsen, telkens tien individuen zwermend en aantikkend waargenomen. De meeste activiteit vond plaats bij de oostgevel van de liftschacht en in de hoek van de zuidgevel van de liftschacht en oostgevel van de flat. De hoogte van het aantikken concentreerde zich voornamelijk bij de bovenste vijf verdiepingen en de dakrand. Aangenomen wordt dat de massawinterverblijfplaats zich in de spouwmuur bevindt, welke toegankelijk is middels open stootvoegen.

Met de geplande werkzaamheden gaan de zomerverblijfplaats op de zuidelijke kopgevel, de paarverblijfplaats op de noordelijke kopgevel en een deel van de massawinterverblijfplaats in de oostgevel van de flat verloren. Voor de twee zomerverblijfplaatsen in de dilatatievoeg in de westgevel kan niet worden vastgesteld in welke mate de verbodsbepalingen uit de Wnb worden overtreden, omdat niet duidelijk is of en welke werkzaamheden hier plaatsvinden. De drie zomerverblijfplaatsen en een deel van de massawinterverblijfplaats in de gevels van de liftschacht worden verstoord en tijdelijk ontoegankelijk door het plaatsen van steigers. Met de huidige werkwijze kan echter niet gegarandeerd worden of mogelijk individuen verwond of gedood worden tijdens het plaatsen van spouwankers. Hiermee wordt mogelijk de verbodsbepaling zoals bedoeld in artikel 3.5, eerste lid, van de Wnb overtreden. Met de geplande werkzaamheden worden individuen opzettelijk verstoord en worden in ieder geval één zomerverblijfplaats, één paarverblijfplaats en een deel van de massawinterverblijfplaats opzettelijk beschadigd en vernield. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de gewone dwergvleermuis tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in het 'Activiteitenplan Dumasstraat te Rotterdam' van 23 januari 2020. Deze maatregelen zien onder andere op het ongeschikt maken van de bebouwing in de actieve periode van de gewone dwergvleermuis en het treffen van compenserende en mitigerende maatregelen. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecooloog met kennis van de gewone dwergvleermuis.

Staat van instandhouding

Als gevolg van de werkzaamheden gaan één zomerverblijfplaats en één paarverblijfplaats verloren, omdat deze zich respectievelijk op de zuidelijke en noordelijke kopgevel bevinden welke geïsoleerd worden. De drie zomerverblijfplaatsen en massawinterverblijfplaats welke zich in gevels van de liftschacht bevinden, worden tijdelijk ontoegankelijk door de plaatsing van steigers en beschadigd door het plaatsen van spouwankers. Omdat de massawinterverblijfplaats zich ook deels zuidelijk van de liftschacht bevindt, in de oostgevel van de flat, gaat een deel van de massawinterverblijfplaats verloren, omdat deze oostgevel geïsoleerd wordt. Het is niet duidelijk of de twee zomerverblijfplaatsen in de dilatatievoeg in de westgevel aangetast of vernield worden of individuen verstoord worden.

Tijdelijke voorzieningen

In de brief 'Reactie op vragen Dumasstraat te Rotterdam' (hierna: brief) met kenmerk 6295, staat beschreven dat er vier tijdelijke vleermuiskasten van 50 x 100 centimeter met drie compartimenten zijn geplaatst. De realisatie van de

tijdelijke vleermuiskasten is niet bevestigd; er is geen plaatsingsdatum bekend of fotomateriaal aangeleverd. Hierdoor is niet bekend of en waar de tijdelijke kasten zijn gerealiseerd en of deze kasten zijn geplaatst conform het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017). De functionaliteit van de vier tijdelijke kasten kan derhalve niet bepaald worden. Daarnaast is het aantal geplaatste tijdelijke kasten niet voldoende. Ook bij tijdelijke verstoring of tijdelijke ontoegankelijkheid dient gecompenseerd te worden voor de zomer- en paarverblijfplaatsen. Hiermee wordt het al dan niet realiseren van vier tijdelijke vleermuiskasten als onvoldoende beoordeeld en is onvoldoende aannemelijk gemaakt dat er gedurende de werkzaamheden onvoldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden worden voor de gewone dwergvleermuis.

Het realiseren van tijdelijke voorzieningen ten behoeve van massawinterverblijfplaatsen is niet mogelijk. Om die reden dient de planning hierop afgestemd te worden, zodat buiten de kwetsbare zwerm- en winterslaapperiode gewerkt wordt.

Permanente voorzieningen

In de permanente situatie worden acht permanente voorzieningen gerealiseerd, vier in de noordelijke kopgevel en vier in de zuidelijke kopgevel van de flat. Deze voorzieningen bestaan uit inbouwkasten met een binnenmaat van 50 x 50 centimeter en drie compartimenten. Op welke hoogte deze voorzieningen in de kopgevels worden gerealiseerd is niet aangegeven. Er wordt gesteld dat dit aantal voldoende is, gezien het feit dat enkel de paarverblijfplaats in de noordelijke kopgevel en één zomerverblijfplaats in de zuidelijke kopgevel vernield zullen worden. Omdat onbekend is of de twee zomerverblijfplaatsen in de dilatatievoeg in de westgevel behouden blijven, is niet in te schatten of hiermee voldoende permanente uitwijkmogelijkheden worden geboden na de werkzaamheden. De drie zomerverblijfplaatsen welke zich in de gevels van de liftschacht bevinden, komt na uitvoering van de werkzaamheden weer beschikbaar. Hierdoor is het treffen van permanente compensatie voor deze drie zomerverblijfplaatsen niet noodzakelijk.

De massawinterverblijfplaats bevindt zich deels in de oostgevel van de flat, welke geïsoleerd wordt, en deels in de gevels van de liftschacht, welke tijdelijk ontoegankelijk zijn voor het plaatsen van spouwankers. In de brief staat dat er geen permanente compensatie wordt gerealiseerd ten behoeve van massawinterverblijfplaatsen, omdat gesteld wordt dat de gevels van de liftschacht na uitvoering van de werkzaamheden weer beschikbaar komen. Echter, ook voor het aantasten en vernielen van een deel van de massawinterverblijfplaats in de oostgevel van de flat geldt een compensatieplicht. Om die reden worden er na de werkzaamheden onvoldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ten aanzien van massawinterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

Ongeschikt maken

In de brief wordt genoemd dat enkel de zomerverblijfplaats op de zuidelijke kopgevel, waar ook deels de massawinterverblijfplaats zich bevindt, ongeschikt gemaakt wordt onder begeleiding van een ecologisch deskundige, om te voorkomen dat er vleermuizen aanwezig zijn in deze verblijfplaats ten tijde van de isolatiewerkzaamheden die hier plaatsvinden. Het ongeschikt maken wordt gedaan door het plaatsen van exclusion flaps op iedere verdieping op de open stootvoegen en andere geschikte kieren en gaten in de zuidelijke kopgevel. Ook wordt genoemd dat er mogelijk gebruikt wordt gemaakt van het aanlichten van verblijfplaatsen met behulp van bouwlampen. Het aanlichten van de gevels is niet nader gespecificeerd in de aanvraag. Wel is aangegeven dat het ongeschikt maken plaats moet vinden tijdens gunstige weersomstandigheden (geen regen, geen harde wind en warmer dan 8 graden).

De paarverblijfplaats in de noordelijke kopgevel, de twee zomerverblijfplaatsen in de dilatatievoeg in de westelijke gevel, de drie zomerverblijfplaatsen en een deel van de massawinterverblijfplaats in de gevels van de liftschacht worden niet ongeschikt gemaakt. Er staat dat er zoveel mogelijk gewerkt wordt buiten de kwetsbare perioden, te weten de paarperiode (van 15 augustus tot en met 30 september) en de winterslaapperiode (van 15 oktober tot en

met 15 april). In zowel het activiteitenplan als de planning staat dat de werkzaamheden plaatsvinden vanaf half juli of augustus. Dit betekent dat de werkzaamheden uitgevoerd worden voorafgaand aan de start van de paarperiode en gedurende de paarperiode plaatsvinden. In deze periode valt tevens de massawinterzwermperiode (van 1 augustus tot en met 10 september), waarbij de gewone dwergvleermuis zijn massawinterverblijfplaats inspecteert voorafgaand aan de winterslaapperiode.

Door het enkel ongeschikt maken van de zomerverblijfplaats in de zuidelijke kopgevel, bestaat een kans dat individuen zich, gedurende de werkzaamheden, verplaatsen naar verblijfplaatsen in de overige geveldelen welke niet ongeschikt gemaakt worden. Daarnaast worden steigers rondom de zuidelijke en noordelijke kopgevel en de gevels van de liftschacht geplaatst. De aanwezigheid van steigers, ongeacht of er gebruik gemaakt wordt van steigerdoeken, zorgt voor verstoring en tijdelijke ontoegankelijkheid van de verblijfplaatsen, omdat vleermuizen door deze obstakels minder goed in en uit hun verblijfplaats kunnen vliegen. Doordat de noordelijke kopgevel en de liftschacht niet ongeschikt gemaakt worden, zijn wij van mening dat er onvoldoende aanvullende maatregelen genomen worden om te voorkomen dat individuen worden verwond of gedood gedurende de uitvoering van de werkzaamheden. Omdat daarnaast de werkzaamheden vanaf half juli of augustus plaatsvinden, worden de kwetsbare paar- en massawinterzwermperiode niet ontzien. Er is geen aanvullende informatie aangeleverd ten aanzien van een andere planning, welke een minder negatief effect heeft op de gewone dwergvleermuis. Om voorgenoemde redenen en het feit dat er te weinig tijdelijke en permanente compenserende maatregelen worden getroffen, kan niet aangenomen worden dat de gewone dwergvleermuis na afloop van de werkzaamheden in het plangebied aanwezig blijft.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat het niet uitgesloten is dat de werkzaamheden leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis. De ontheffing kan niet worden verleend omdat de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis niet gegarandeerd is. Ten overvloede gaan wij nog wel in op de volgende inhoudelijke punten.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van het belang van 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten'.

Ter onderbouwing van het belang is het verbeteren van het binnenmilieu aangehaald. Er wordt gesteld dat er sprake is van schimmelvorming en dat door isolatie van woningen en het verbeteren van ventilatie het binnenklimaat wordt verbeterd. Er is echter niet aannemelijk gemaakt dat er in de huidige situatie sprake is van schimmel in de woningen en het binnenklimaat van de woningen slecht is. Uit de aanvraag blijkt tevens niet dat de ventilatie verbeterd zal worden gedurende de werkzaamheden.

In de aanvraag wordt eveneens genoemd dat het project bijdraagt aan de vermindering van de CO₂-uitstoot. Door het uitvoeren van de werkzaamheden wordt het binnenklimaat van de woningen verbeterd en hoeft er minder gestookt te worden om een warm binnenklimaat te behouden. Er zijn echter geen stukken aangeleverd waarin wordt genoemd wat het huidige energielabel is van de woningen in de flat en naar welk energielabel wordt toegewerkt. Hiermee is niet voldoende aangetoond dat het project daadwerkelijk bijdraagt aan een vermindering van CO₂-uitstoot.

Bij de aanvraag is een rapport van een gevelinspectie van Niemand Kettlitz Gevel- en Dakadvies bijgevoegd. Uit deze gevelinspectie, uitgevoerd in 2016, blijkt dat de conditie van de gemetselde buitenspouwbladen niet meer veilig zijn. Het betreft hier de kopgevels en de gevels van de liftschachten en trappenhuizen. De spouwverankering is op veel plekken gecorrodeerd en onregelmatig of onvoldoende diep in de voegen aangebracht. Ook zijn er te

weinig spouwankers aanwezig om te voldoen aan de huidige bouwnormen (NEN 8700). Tevens ontbreekt het de bebouwing aan verticale of horizontale dilataties, waardoor grote spanningen op de gevels ontstaan en het metselwerk kan scheuren. In 2016 zijn deze scheuren al op diverse plekken geconstateerd en is reeds gesteente losgekomen. Er is een grote kans op het verder loskomen van gesteente wat tot ernstig letsel of schade kan leiden. Daarnaast leidt dit ertoe dat de spouwverankering versneld wordt aangetast, waarmee het risico op schade en letsel toeneemt. Er is hiermee sprake van een actueel risico voor de volksgezondheid en openbare veiligheid.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat het belang 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voldoende is onderbouwd om de negatieve effecten op de gewone dwergvleermuis, die als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Het project is locatiespecifiek, omdat het gaat om renovatie- en verduurzaming van een bestaand flatgebouw. Er is sprake van een slechte conditie van de buitenspouwbladen. In de alternatievenafweging wordt vermeld dat er geen bevredigende oplossingen zijn om de werkzaamheden op een andere werkwijze en/of planning uit te voeren. In de alternatievenafweging zijn de onveilige gevels en schimmelproblematiek de uitgangspunten geweest. Het is echter niet aannemelijk gemaakt dat er sprake is van schimmelproblemen in de woningen. Het plegen van sloop- en nieuwbouw in het plangebied is tevens een alternatieve oplossing, echter is daarmee het negatieve effect op vleermuizen en met name op de populatie van de gewone dwergvleermuis veel groter, waardoor dit eveneens geen andere bevredigende oplossing is.

Voor de gewone dwergvleermuis zijn er met betrekking tot de planning en de uitvoering van de werkzaamheden gunstigere alternatieven beschikbaar. Er wordt genoemd dat gewerkt wordt buiten de kwetsbare perioden, echter vinden de werkzaamheden plaats vanaf half juli of augustus, wat inhoudt dat er gedurende de paarperiode en de massawinterzwermperiode wordt gewerkt. Dit is geen gunstige periode, omdat het werken in de massawinterzwermperiode een grote invloed kan hebben op de functionaliteit van de massawinterverblijfplaats en het niet is uitgesloten dat de gewone dwergvleermuis het plangebied permanent zal verlaten. Daarnaast wordt enkel de zuidelijke kopgevel ongeschikt gemaakt en worden onvoldoende maatregelen getroffen om het verwonden en doden van vleermuizen te voorkomen, door de noordelijke kopgevel en de gevels van de liftschacht niet ongeschikt te maken. Tevens worden onvoldoende tijdelijke en permanente compenserende maatregelen getroffen. Derhalve zijn wij van mening dat er onvoldoende is aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen werkwijze en periode van uitvoering, wordt schade aan de gewone dwergvleermuis niet voorkomen.

Conclusie

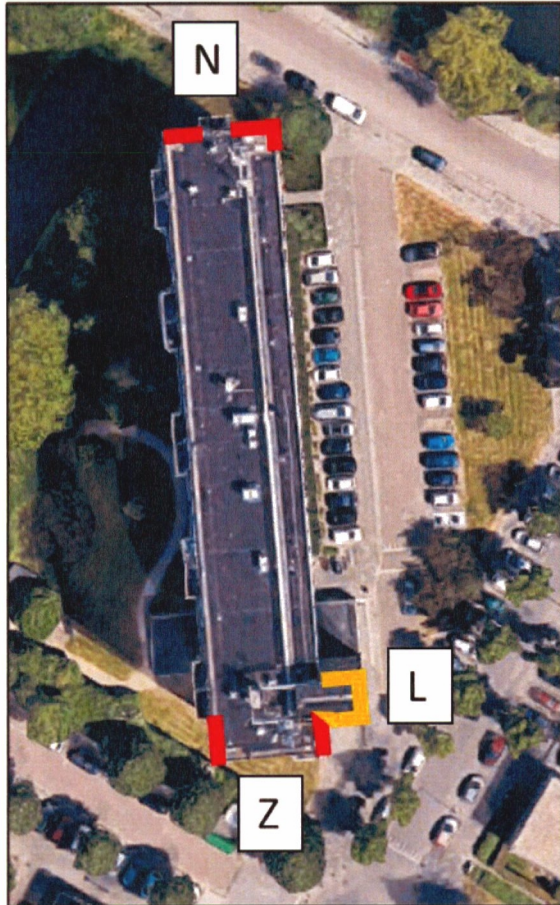
Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.8, eerste lid, van de Wnb niet worden verleend.

Bijlage 1

Bovenaanzicht Dumasstraat 1-199 te Rotterdam

Google Maps, Satellite

Rood: spouwankers en isolatie aanbrengen

Geel: spouwankers aanbrengen

N: noordelijke kopgevel

Z: zuidelijke kopgevel

L: liftschacht/trappenhuis

OpenStreetMap

roze vlak: paarterritorium

ster: zomerverblijfplaats

blauw vlak: massawinterverblijfplaats